

Føroyar bumbumál Sovjets

Oddagrein

ALT meiri, ið fram kemur um hernaðarligar loynidómar í Føroyum, alt meiri verður ótti føroyinga fyri herstöðunum her á landi grundaður. Tí - herstöðirnar hava verið ein nógv stórri liður í kalda krígunum, enn nakar hevur vitað um.

LAND okkara var ein týðningarmikil liður í terrorbalansuni. Og tí var land okkara eisini eitt hævudsbumbumál hjá Sovjet.

ALLIR teir politisku flokkarnir vóru í móti, at land okkara varð drigið inn í tað kalda kríggið. - Í samtykt eftir samtykt gjørdi tingið greitt, at vit ynsktu hetta ikki. Vit ynsktu ikki at verða brúkt í kalda krígunum, og vit ynsktu í minsta lagi at vita, hvat tað var, oggjjar okkara vórðu brúktar til. Tað fingi vit ongantið.

LØGTINGSINS - fólksins - vilji varð settur til viks.

TÁ herskipið USS McCloy vitjaði her á sumri 1987, var tað eisini gjørt móti landsstýrisins vilja. »Tit mugu skilja, at vit eru her fyr í verj demokratið«, vóru boð skiparans til tey, ið mótmæltu. - Og danskir marinarnar frá eini herstöð, Føroya Løgting ikki vildi hava í Føroyum, gjørdi seg til politiskar á keini. Fleiri mótmælarnar blivu bukaðir av av hesum marinarnum - alt fyr í verja demokratið.

NÚ er komið fram, at tað, tey sum mótmæltu vísu á, var óhugnaliga rætt: Vit vóru ikki bara bumbumál, men eitt heilt avgerandi bumbumál hjá Sovjet!

TAÐ kann vera gott og væl, høvdu vit sjálv valt at vera við. Høvdu vit sjálv havt givið NATO loyvi at brúka oyggjar okkara til tað, NATO fann fyr gott.

MEN tað var ikki tað, vit ynsktu - og tí bleiv okkara ynski sett til viks. Tað mátti tað - fyr í demokratið skuldi kunna verjast.

MEN tað er ein spurningur, í hvussu stóran mun demokratið kann setast til viks fyr í verja demokratið.

HINVEGIN - tað var ikki NATO, sum setti føroyska fólkaaviljan til viks. Tað var danska stjórnin.

FØROYINGAR hildu seg við heimastýrslógini fáa nógv meiri vald, enn danir hildu seg lata. Seinastu avdúkingarnar eru enn eitt tekin um, at danir ikki hildu seg lata nakað sum helst.

Sosialurin

Blað-deyðin rakti New York

Fyri hálvari øld síðini hevði New York fimtan dagbløð - eftir verða bert tvey...

Nakað varð grátið. Men tey røttu tærni vóru trupul at skilja frá krokudillutár-unum, tá enn eitt dagbløð í New York mátti gevast.

Aftan á 10 ára stríð móti fíggarliga veruleiknum, kom síðsta nummarið av New York Newsday út seinasta sunnudag. Ein roynd við einum dagblæi, sum hevði stóra virðing í blaðheiminum, fekk ikki fótni fyr í seg millum stórbyarns lesarar og lýsarnar.

Stórt tap

Lykilin varð snaraður við minni 48 tíma freist, sum úrslit av einum stóðugt vaksandi halli og einum stóðugt minkandi upplagi. New York Newsday kom fyrstu ferð út í 1985 og hevur hesi árin mist millum 500 og 600 milliónir krónur. Seinasti ársrokskapur vísti eitt hall upp á 70 mill-

iónir krónur, og hóast talsmenn fyr í arbeidssólkið sóðu ljós fyr í framan, fekt eingin náði frá ána-runum Times Mirror Inc. ella frá teimum stóru f-leggjarnum í Wall Street.

Partabrevini lækka

Frá hævudsstöðini í Los Angeles flegg nýggi stjórn Mark Willes til New York friggjadgin fyr í seingja blaðið beinanvegin. Partabrevini hjá Times Mirror lækkaðu í virði á Børsinum, og tann fyr-verandi stjórn fyr í størstu havragrýnfabrikkina í USA gav við hesum leiki tað greiðasta tekini um, at nýggjar tíðir hómast.

Beiski veruleikin

Beiski veruleikin á Wall Street setti við hesum punktum fyr í eini frálikari roynd í amerikanska fjølmiðlaheiminum: Eitt seri-

øst tabloid-blað.

Upprunin til hetta blaðið var tað pengasterka Long Island-blaðið, Newsday, sum miðskeiðis í 1980'unum sá sær ein møguleika at leggja stórbyarmarknaðin undir seg, tí at hini bæði stóru tabloid-blaðini New York Post og Daily News høvdu fíggarligar trupulleikar og ikki færdi tann mest seriøst journalistikkinn.

Bæði bjargað

Men Daily News varð bjargað av íbúðarbaróninum Mortimer Zuckerman og New York Post av fjølmiðlakonginum Rupert Murdoch. Samstundis varð New York Post víðkað til eisini at fæva um Manhattan.

Tí gjørdist hvør dagur eitt stríð fyr í klára seg, og hóast Newsday so seint sum í ár vann tvær Pullit-

zer-heiðurslønir og kom við nógvum nýhugsanum, gekk tað kortini ikki.

Besta høvið fekk blaðið undir einum verkfalli á Daily News í 1993. Tá kom upplagið upp á tað hægsta, 276.000, men síðani er tað javnt minkað niður til 216.000. Til sammetingar kunnu vit nevna, at upplagið hjá New York Times er 1,2 milliónir, hjá Daily News 725.000 og hjá New York Post er upplagið 408.000.

Í fyrra helmingini av hesi øðini var New York kent fyr í síni nógvu blaði. Eini 10 -15 stór dagbløð komu á gøtuna hvønn dag - mangan í fleiri útgávum. Eftir eru bert trý bløð, og fjølmiðlagranskarar meta, at tað als ikki er vist, at bæði tabloidbløðini fara at klára seg.

Lesarabrev

Nevnd og stjóri »hava skitið í dansin«

Tá Atlantsflog byrjaði at flúgva, vóru tað ivaleyst mong, ið ikki góvu hesum føroyska flogfelag langa livitið. Hálvt ár, segði onkur pessimistur - tí hvussu kann eitt so lítið flogfelag ganga, tá vit onga ekspertisú hava í landinum hesum viðvíkjandi?

Men Atlantsflog flýgur enn, 7 ár seinna. Men við sitandi nevnd, sum ikki er sína uppgávu vaksinn, og við nýggja stjóranum, sum øll væntaðu sær nógv av - vinknar flogið á hesum felag dag frá degi.

Við tí støðu og avgerð, nevndin og stjórnin hava tikið viðvíkjandi flogteknikarunum, hava teir longu nú skert flogið á A.A., tað flogfelag, sum nærur allir føroyingar hava stuðlað bæði so og so.

Sigast skal, at vit eru mong, ið stuðla hesum 6 monnum, sum vísa í verki, hvat tað vil siga at vera solidarisksur.

Tað kann ikki vera rætt, at nevnd og stjóri hava tikið rætta avgerð, tá 4 menn siga sítt lívsstarv frá sær fyr í at stuðla teimum báðum, sum eru sagdir úr starvi. Tað sigur seg sjálv,

og tað hava øll funnið út av, ivaleyst eisini nevnd og stjóri, sum ikki tora at viðganga, at teir so væl og virðiliga »hava skitið í dansin«.

Syndarligt at hoyra fólk, sum hava verið fanatiskir kundar hjá A.A., siga, at nú kann tað gera tað sama, hvørjum ein keypur ferðaseðil frá, tí at hasum taka vit ikki undir við.

Til nevnd og stjóra er bert eitt at siga: tit hava spælt fallit. Men tað syndarligasta av øllum er, at tit taka A.A. niður í dikið við tykkum.

Dugi ikki at ímynda mær, at Magni Arge eftir ein krákumánað kann taka eina slíka avgerð, sum er tikin. Tað er hann alt ov feskur til.

At hann ikki dugdi at síggja avleiðingarnar av teim harra-boðum, hann fekk frá nevndini, má hann so væl og virðiliga taka til eftirtektar og avleiðingarnar av.

Hann má saman við nevndini taka fylgjurnar av, at A.A. hevur mist sítt trúvirði. At 40 arbeidsplass standa og rilla. Væl útbúgvin - næstan øll... At ein hangarur fyr 60 mill. skatta-

krónur kemur at standa tómur osfr.

Um nevndin vil at A.A. skal yvirlivað, so leggur hon kortni á bordið og fer frá. Men tað er ivaleyst so mikið rotið, at teir við formanninum á odda sita og gnýggja sær um hendurnar

saman við Maersk Air. Ein kann næstan ikki trúgva annað!!!

Ein, sum hevur stuðlað Atlantsflog síðan mars 1988

Vikarar til Kvívíkar Skúla

Søkt verður eftir tveimum vikarum:

Einum 27 tímar um vikuna frá 1.8.-31.12.95.

Einum 4 tímar um vikuna frá 1.8.-31.12.95.

Umsókn verður at senda Kvívíkar Skúlanevnd innan 27.7.

Kvívíkar Skúlanevnd